

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: V. H., narozená X, X,
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 14.11.2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 16.9.2022 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 16.9.2022 č.j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 7.6.2022 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 14.11.2022 předanou k poštovní přepravě dne 16.11.2022 s
připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí
žalované ze dne 16.9.2022 č.j. X, kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila
rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 7.6.2022, jímž byla zamítnuta její žádost o změnu výše
invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb.,
o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), a současně potvrdila, že žalobkyni nadále náleží

invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, když dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Tachov ze dne 16.5.2022 je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti o 55%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 16.9.2022 bylo dále uvedeno, že lékař ČSSZ přezkoumal posudek OSSZ Tachov ze dne 16.5.2022, který byl podkladem pro vydání napadaného rozhodnutí, a veškerou dostupnou zdravotnickou dokumentaci a zkonstatoval, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, odd. A, položka 6b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v horní výši 40% s ohledem na komorbiditu, pro další navýšení míry poklesu ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky neshledán důvod, jedná se o invaliditu prvního stupně. Podle lékaře ČSSZ je hodnocení lékařem OSSZ Tachov nevalidní, neakceptovatelné, ve světle doložených odborných nálezů neodůvodněně nadhodnocené, proto dospěl k výsledku, že závěr OSSZ Tachov ze dne 16.5.2022 nelze potvrdit z důvodů uvedených výše – jedná se o invaliditu prvního stupně. Datum změny stupně invalidity bylo stanoveno datem prvoinstančního jednání dne 16.5.2022, KLP se vzhledem k charakteru onemocnění nejeví jako účelná. Závěrem bylo ještě uvedeno, že vzhledem k tomu, že se jedná o správní řízení zahájené na základě žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu, nezbylo ČSSZ než v námitkovém řízení napadené rozhodnutí ze dne 7.6.2022 o zamítnutí žádosti potvrdit a spis postoupit příslušnému pracovišti, aby v samostatném správním řízení provedlo úpravu invalidního důchodu podle posudku zdravotního stavu zpracovaného lékařem ČSSZ pro účely námitkového řízení.

2. **Žalobkyně v žalobě** mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím a dožadovala se jeho zrušení, protože bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a požadovala uložit žalované, aby o žádosti o přiznání vyššího stupně invalidního důchodu znovu rozhodla. Zdůraznila, že její zdravotní stav se oproti roku 2017 zhoršil a stručně jej popsala. Poukázala také na to, že kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu jí byl od 1.10.2021 přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Tachov** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 16.5.2022 (žalobkyně nebyla přítomna) vyplývá, že žalobkyně byla nadále uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pouze pro invaliditu druhého nikoli třetího stupně s tím, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 45%, která byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena o 10% na celkových 55%; den vzniku invalidity druhého stupně: 27.11.2017 a doba platnosti posudku: trvale. Naproti tomu ze založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 29.8.2022 ČSSZ-pracoviště Plzeň (žalobkyně nebyla přítomna) vyplývá, že žalobkyně nebyla nadále uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pouze pro invaliditu druhého stupně, ale jednalo se o invaliditu prvního stupně s tím, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, odd. A, položce 6b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 40%, která ve

smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna; datum změny stupně invalidity: 16.5.2022 a doba platnosti posudku: trvale.

4. **Žalovaná dne 12.12.2022** ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) a za současného stavu věci setrvala na svém rozhodnutí ze dne 16.9.2022 a navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
5. Ze zasláního **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 16.9.2022 bylo žalobkyni doručeno dne 20.9.2022. Založeno je mimo jiné i rozhodnutí žalované ze dne 10.10.2022 č.j. X, jímž bylo rozhodnuto o snížení výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 14.11.2022, přičemž invalidní důchod žalobkyně činil 7.682,-Kč a vdovský důchod 1.805,-Kč, tj. celkem 9.487,-Kč měsíčně.
6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 24.3.2023 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (16.9.2022) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70% s datem vzniku 13.4.2022 (psychiatrické vyšetření); doba platnosti posudku (lhůta KLP): trvale.** Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace psychiatra při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je středně těžká depresivní fáze, smíšená dissociativní konverzní porucha. Dále obstrukční hypertrofická kardiomyopatie, stav po myektomii septa komor (17.2. 2022) po předcházející alkoholové septální ablaci (10.9. 2021). Dále komise uvedla, že není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Tachov ani námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o těžké postižení, depresivní epizody těžké bez psychotických příznaků, chronické, léčebně rezistentní deprese nebo závažné mánie, rychlé cyklování, krátké remise, ultrarychlé změny, opakovaný výskyt depresivních epizod s občasnými hypomanickými nebo manickými epizodami, vedoucími k poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, výkon většiny denních aktivit podstatně omezen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 60% srovnatelně podle kapitoly V, položky 4d) přílohy k vyhlášce. Hodnoceno srovnatelně s ohledem na dissociativní konverzní poruchu, depresivní fáze je středně těžká, ale zde koincidence dvou psychických poruch, proto větší dopad na pokles pracovní schopnosti. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 10% na celkových 70%. Výkon výdělečné činnosti pojištěnce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky o posuzování invalidity. Datum vzniku dnem psychiatrického vyšetření 13.4.2022, platnost stanovena trvale, jedná se o chronická postižení s tendencí k progresi stavu. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*
7. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
- (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
- (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
8. V **§ 3 odst. 1 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly shledány lékařem OSSZ i PK MPSV, jak uvedeno shora.
9. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).
11. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
12. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1 s.ř.s.** je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování

správního orgánu, tj. v této věci k datu 16.9.2022, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

13. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání vyššího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Soud podotýká, že napadeným rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o změnu výše invalidního důchodu, ale nebyl jí žalobkyni odňat invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a přiznán invalidní důchod prvního stupně, jak v žalobě také uvedla, neboť toto bylo učiněno až rozhodnutí ze dne 10.10.2022. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 24.3.2023 má soud za prokázané, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (16.9.2022) se u žalobkyně jednalo o invaliditu třetího stupně od 13.4.2022 a nikoli pouze o invaliditu druhého, natož prvního stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 16.9.2022 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 7.6.2022 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku)** pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, když nebyl skutkový stav náležitě zjištěn. Žalované se nepodařilo ve správním řízení opatřit takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 13.4.2022 a tedy k 7.6.2022 i 16.9.2022 odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila celkem 70%, avšak lékařem OSSZ jí byla přiznána míra poklesu 55% a lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 40%.
14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 24.3.2023 invalidní pro invaliditu třetího stupně a to od 13.4.2022, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobkyně na třetí stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 41/2022-90 ze dne 4.4.2023, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v řízení o její žádosti o změnu stupně invalidity či v řízení o námítkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s. Žalovaná rovněž nezapomene zohlednit situaci, že vydala dne 10.10.2022 výše uvedené rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu, na jehož základě žalobkyni náleží invalidní důchod pouze pro invaliditu prvního stupně společně s vdovským důchodem.
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně nepožadovala náklady řízení, proto nebyla náhrada nákladů řízení přiznána žádnému z účastníků (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 4. dubna 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.